

Thomas Andersson

Foto omslag : Selvportræt, 2010

Barndomsbilledet har min Far taget da jeg var 3 år gammel. Billedet er taget med selvudløser, og krævede et par forsøg, men så sad den også lige i skabet.

Udgivet i forbindelse med udstillingen "Til minde om" på Skanderborg Museum.
28. januar - 12. juni 2011

Foto, tekst og layout : Thomas Andersson - ©

"Udstillingen er støttet af Statens Kunstråds Billedkunstudvalg."

ISBN : 978-87-991404-1-1

Tryk : Rosengrenen, Låsby

Jeg gik og overvejede en udstilling jeg godt kunne tænke mig at lave på Skanderborg Museum.

Udstillingen skulle hedde "Til minde om" Inspirationen kom da en kollega for nylig døde og familien arrangerede en mindeudstilling. Dette overraskende kig tilbage over et livsværk og det frodige sammenstød af forskellige epoker og ind i mellem lidt uhøjtidelige ophængning virkede både frisk og levende og tegnede et smukt billede af kunstneren og kunsten.

I første omgang havde jeg tænkt at opsøge nogle af de mange værker der står rundt omkring i private og offentlige rum, men da jeg først åbnede skabene og fik kigget på hylderne, havde jeg rigeligt at gøre med at sortere i det, og til denne udstilling har jeg således kun brugt enkelte værker, der ikke er i min egen varetægt.

Hovedværker og vildskud. Værker der spænder fra små hurtige skitser og humoristiske indfald til arbejder, der burde stå på et museum.

Mange af de ældre værker har stået i mit hjem i alle årene, og mange af dem har aldrig været udstillet før. Ikke fordi de ikke er gode, men der var ikke lige en sammenhæng hvor de passede ind.

Kunst for mig er ikke en pølsefabrik, og jeg har aldrig været bleg for at følge en indskydelse eller tage livtag med et nyt materiale. Bevars indenfor mine muligheder. At det så ind imellem har kostet et år og været en brødløs blindgyde er bare en del af betingelserne.

En tak til Skanderborg Museum og Helle Reinholdt

Thomas Andersson - Billedhugger - Nov. 2010

"Træskulptur" 1979, h. 34 cm

En af de første skulpturer jeg lavede som voksen. Skåret med en hobbykniv i et stykke brænde. Jeg kan endnu huske min forbløffelse over at jeg kunne.

Årene på Det jyske Kunstakademi var en fantastisk tid. John Olsen var en frodig og ustruktureret lærer, og en spændende person, der fik en til at se på verden på en helt ny måde. Selv i forhold til eksentriske gymnasielærere var det en total omvæltning og også lidt skræmmende oplevelse.

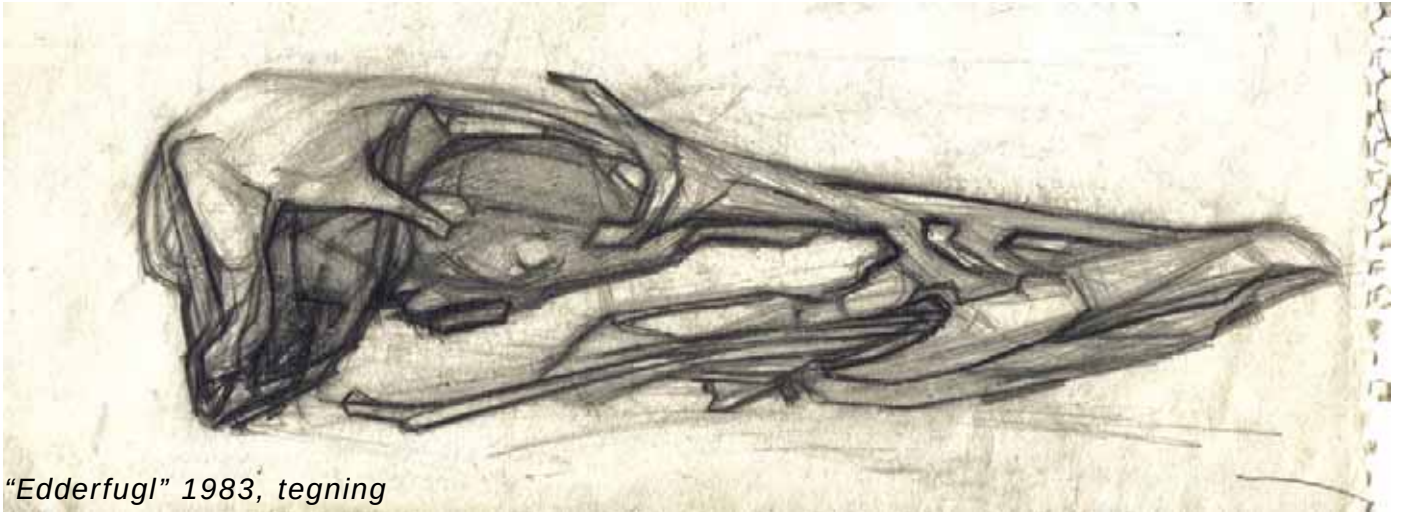
På det tidspunkt arbejdede John en del med hvad han vist kaldte tingfinderskabe, og jeg byggede selv et sådan skab, der i alle årene har hængt i min stue, og efterhånden er blevet fyldt op med div. gode fund.

I begyndelsen brugte jeg også forskellige fund som forlæg til grafik eller skulptur, og har raderet og modelleret adskillige kranier. Ja, jeg kunne i begyndelsen slet ikke arbejde ud af hovedet.

Det har jeg heldigvis lært siden, og i dag bruger jeg aldrig model, men kan da fortsat glæde mig over skabet, og samler stadig en død fugl op når jeg finder den.

Dukkehoved fundet ved Vesterhavet. Det er tilsyneladende blevet angrebet af en hund og har mistet det ene øje. Den lodne overflade skyldes alger. Et superfund :-)

"Edderfugl" 1983, tegning

"Edderfugl" 1984, bronze, 1.24 cm

Den første og for den sags skyld eneste skulptur i bronze jeg fik lavet på Det jyske Kunstakademi. Senere lærte jeg mig selv at støbe og etablerede et støberi herhjemme, så jeg nu kan støbe mine egne ting, og for den sags skyld også arbejder af elever, der har fulgt min undervisning på Århus Kunstakademi.

Baghovedet af et gedekranie fundet på Lanzerote. Jeg synes det var morsomt som det lignede en kvindetorso, med bryst, mave og skød.

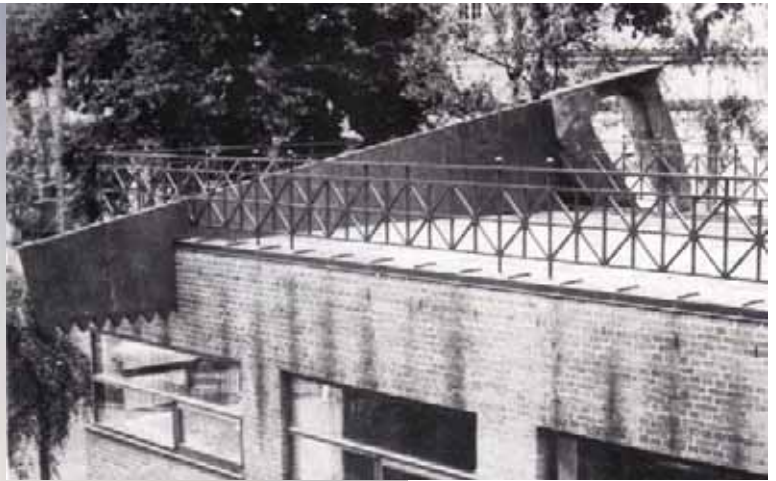
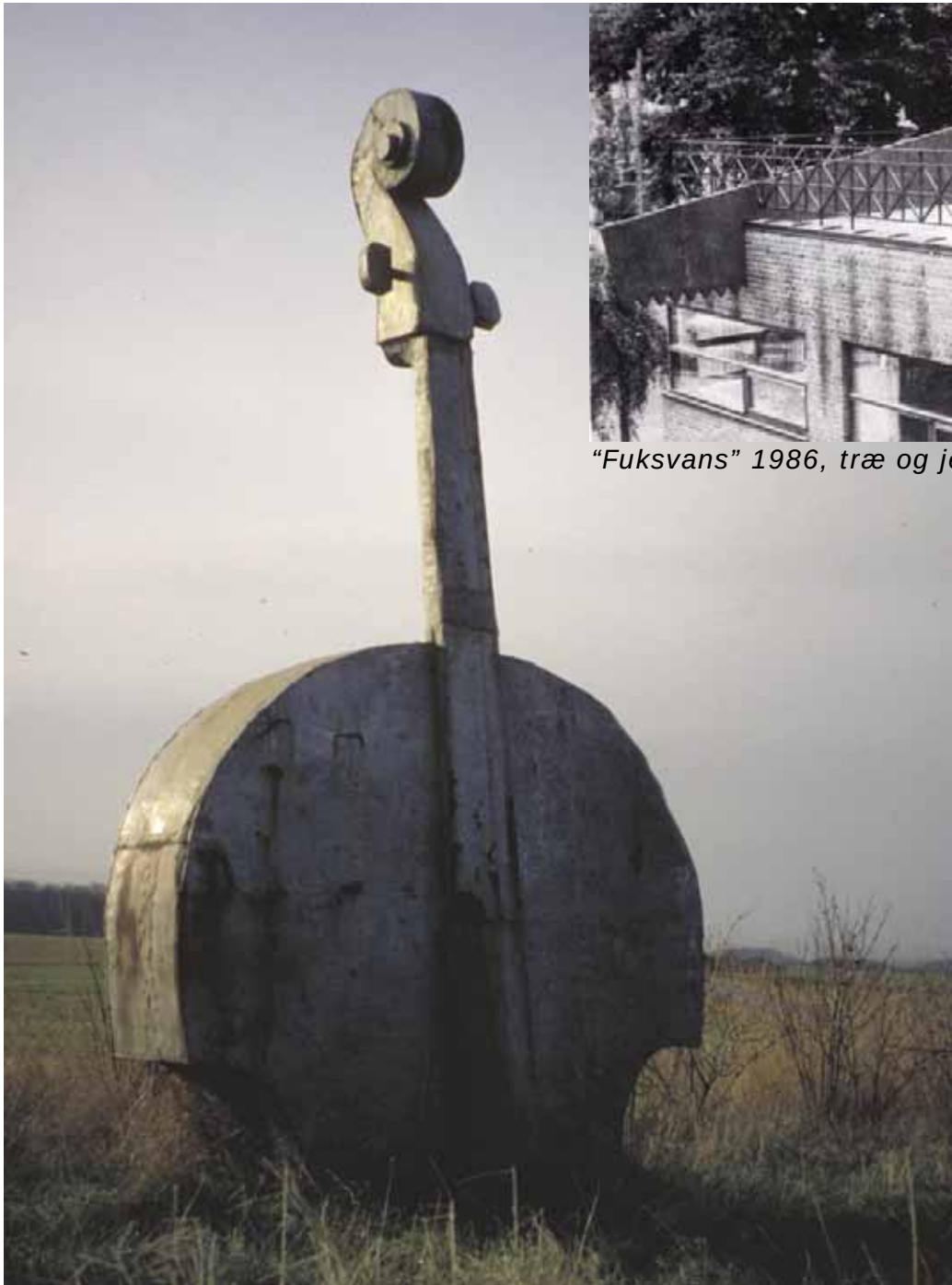
"Dobbeltportræt" 1990, træ, h.160 cm
 Henholdsvis en mande- og en kvindekrop monteret på hver side af et gl. strygebrædt. Det er fra før jeg fik motorsav, og lægterne er dyvlet sammen og bearbejdet med en håndholdt rundsav. *Tilhører Århus Kommune*

"Skarv" 1984, radering, 42x22 cm

Jeg havde den med hjem i rygsækken efter en tur til Færøerne, og den lå model flere gange. Når jeg idag kigger tilbage på mine værker gennem årene, dukker disse opløste forme op igen og igen. Form som struktur og stoflighed. Det gælder også i de bronzeskulpturer jeg laver idag.

Jeg lavede mange fuglestudier, men ikke fra et ornitologisk synspunkt. På et tidspunkt lavede jeg en radering af en temmicksryle, hvortil en ornitolog bemærkede at jeg havde lavet dens lyse ben mørke, men det har åbenbart passet bedre til raderingen. I dag arbejder jeg stadig figurativt på den måde at det ligner noget, men anatomisk korrekt er det ikke. Skulpturelt korrekt kunne man måske sige - i min optik i det mindste.

"Fuksvans" 1986, træ og jern, l. 11 m

"Jordbas" 1986, h. 4 m
 Blikplader sømmet fast på et træskelet. Den første større skulptur jeg lavede. I samme omgang byggede jeg den 11 m lange fuksvans, der var bygget ind i kreditforeningens bygning. Begge til udstillingen "Skulpturtur" i Århus Kunstbygning. Bassen kom senere til at stå i Sæby i corten-stål.

“Slutstenen” Århus Kunstbygning 1994, træ og granit

Det er underligt at sidde og forberede en retrospektiv udstilling. Der dukker en masse ting op som jeg havde glemt eller ting der havde fortjent en bedre skæbne, som nu denne skulptur der kun eksisterer på et halvdårligt foto.

På dette tidspunkt arbejdede jeg med en stor granitskulptur i Fredericia, og “*Slutstenen*” er inspireret af den måde hvor på man arbejder med bjælker, for at hæve eller vende en sådan tung sten. Jeg havde lånt stenen hos en stenhugger og byggede bjælkerne op på stedet, hvorefter stenhuggeren kom med den tonstunge sten og sænkede den ned.

Det var smukt at opleve hvorledes den skrøbelige konstruktion derved blev stabil.

Bjælkerne brugte jeg efterfølgende til at bygge et udhus.

"Dyrekranie" 1994, aluminium, h.24 cm

"Fugleskrog" 2007, bronze, l.25 cm
 Skulpturen er bygget op i pap og ståltråd, og efterfølgende støbt i bronze. Bemærk at ståltråden fortsat er der. Der er ikke tale om en bestemt fugl, men det ligner en vadfugl af en slags.

"Bille" bronze, h. 14 cm

Op igennem 90'erne levede jeg nærmest af at lave den slags små kræ. Det er fra før jeg selv fik etableret et støberi, så de blev bygget op i polystyren og støbt ude i byen i en sandform. Skjoldet blev poleret op bagefter.

"Kat"

1984, akvatinte, 13x21 cm

I akvatinte arbejder man med gråtoner, og teknik-
kens muligheder for at lave
det "rigtigt", tiltalte mig
på dette tidspunkt, og at
det teknisk var temmelig
krævende.

Jeg var nød til at gøre
mig umage, hvilket var en
stor tilfredsstillelse - og har
været det lige siden.

Fotogravure, 2005, 12x12 cm

Dürers næsehorn er kommet på stregkode.

Radering, 1982, 24x19 cm

Udsigten hen over arbejdsbordet på Det jyske Kunstakademi. Stregætsning med en smule fladbid i baggrunden, og tydeligvis inspireret af Aksel Jørgensen.

"Skrivemaskineskulptur" 1993, svejset jern, h.20 cm

Tilhører Aase Andersson

Jeg købte flere gl. skrivemaskiner og splittede dem ad og byggede bla. denne nye version. En mellemting mellem en skrivemaskine og en kanon.

"Ko" 1993, svejset jern, h. 36 cm

Jeg lærte mig selv at svejse på akademiet. Nu er der jo ikke tale om en storebæltsbro, men det hænger da sammen. Jeg brugte alt fra søm og skruer til knive, gafler, gl. vækkeure og skrivemaskiner, og det var ærlig talt et stort arbejde, men også et godt eksempel på min evne til at bevare overblikket og målet for øje.

"Træstub" 1996, træ og søm, (udsnit) h.145 cm
Der er en egen sanselig urkraft ved at banke søm i et stykke træ.

Mit arbejde med søm startede med denne elme-stub, der i tidernes morgen var blevet brugt som hegnspæl, og derfor ikke lod sig bearbejde med motorsav.

"Grænse" 1998, træ og søm, h.155 cm

Nytårsgrafik Guirlanden 2005

Intensionen var at få skrevet ordet KUNST ved at udvælge nogle varer der startede med de nødvendige bogstaver, og så få dem slået ind på kasseapparatet i den rigtige rækkefølge. Med andre ord bruge Kvickly's kasseapparatet som værktøj. Det lykkedes også, om end det krævede noget benarbejde at finde noget der begyndte med U.

Efterfølgende blev bon'en overført til en litografisk plade og trykt i to farver og sendt ud til de passive medlemmer som nytårsgrafik. Der var flere der efterfølgende meldte sig ud i protest, hvilket jeg ærlig talt blev lidt fornærmet over.

Manden der kun ville have smukke ting.

Der var engang en mand der kun ville omgive sig med smukke ting.

Hele hans hjem var så smukt, at alle der kom på besøg sagde, at dette var det smukkeste.

Manden havde en svaghed for malerier. Smukke malerier forstås, og hele hans hjem var fyldt med disse smukke billeder. Men selvom alle malerierne var smukke, var et dog det smukkeste, og det hang manden i sin stue, over sofaen.

Ude på toilettet hang det mindst smukke, og selvom det var smukt, så ærgrede det dog manden, at et skulle være det mindst smukke, og en dag tog han det under armen og gik hen i galleriet hvor han havde købt de mange smukke billeder, og bad om at få det byttet.

Gallerimanden var vældig flink, og manden fik lov at vælge sig et nyt billede. Nej hvor var det smukt, og manden kunne næsten ikke vente til han kom hjem, og det nye billede kom til at hænge over sofaen. Således gik der nu en rum tid. Maleriet over sofaen blev jævnlige skiftet ud, og billederne fik nye pladser alt efter hvor smukke de var, og til sidst kom det billede der før havde hængt over sofaen til at hænge på toilettet.

Så fik manden en ide. Nu hænger jeg ikke det mindst smukke på toilettet, men i kælderen, hvor jeg aldrig kommer, tænkte han. Og som sagt så gjort. En tid lang levede manden med visheden om, at det mindst smukke billede hang i kælderen, og han kunne for en stund nyde de smukke billeder der hang i stuerne, og ikke mindst over sofaen.

En dag han var på besøg i galleriet faldt hans øjne på en hæslig lille skulptur, der stod gemt af vejen i en skunk.

“Hoved” gips, h.10 cm

Et af flere hundrede jeg skar til Guirlandens udstilling i 1996. De øvrige er efterhånden blevet solgt eller foræret væk. Dette gør sig bemærket ved at ligne Kong Frederik...

Det gøs i manden ved synet af så megen grimhed, men så fik han den ide, at om han nu købte denne grimme skulptur, så kunne den stå i kælderen, og så ville hans billeder rigtig stråle.

Som sagt så gjort.

Og nu strålede alle hans billeder, og de kom i avisen, og folk sagde det var mageløst.

Tiden gik, og en dag fik manden øje på den grimme skulptur, og tænkte at det var da ligegodt mærkeligt. Den var jo slet ikke grim. Ja, måske ikke ligefrem smuk, men grim var den ikke, og så kom den op i stuen, og den blev smukkere og smukkere, og til sidst stod den ved siden af sofaen.

Som tiden gik blev huset nu fyldt med grimme skulpturer, og var folk før begejstrede, så blev der nu længere og længere i mellem besøgene, og til sidst sad manden helt alene tilbage, og så døde han.

Det var der imidlertid ingen der opdagede, før efter lang tid, og da man trængte ind i huset var manden tørret ind og ikke til at skelne fra de grimme skulpturer, og så blev både mand og skulpturer kørt på lossepladsen, men i kælderen fandt man de smukkeste malerier med de dejligste farver, og de kom på museum, og er de ikke falmet, så hænger de der endnu.

Thomas Andersson 2006

"Dobbelteksponering" 2010, bronze, h.14 cm

"Liggende portræt" 2009, bronze, h.9 cm

"Træskulpturer" 1997/98

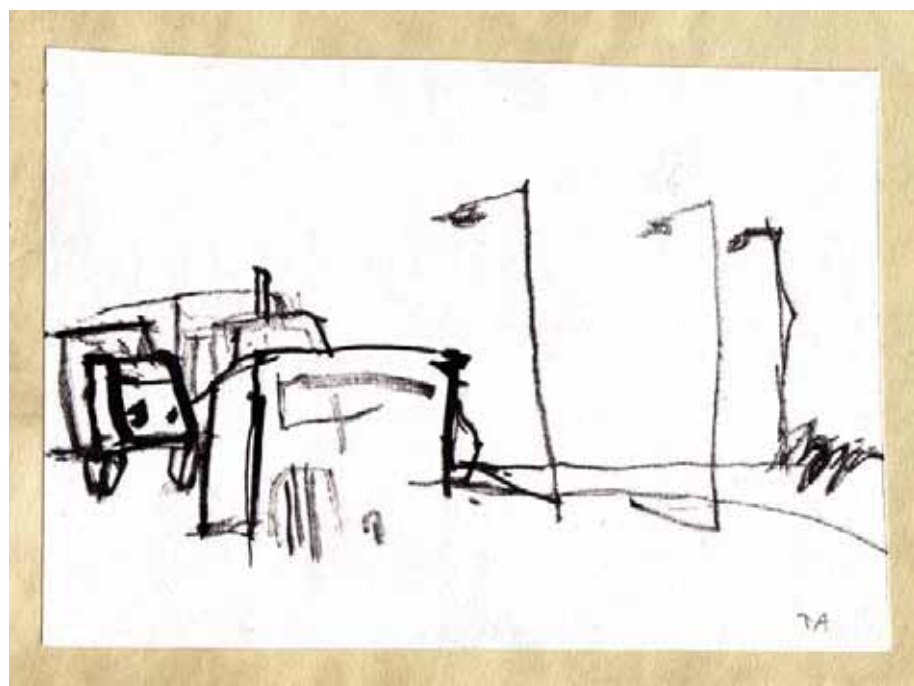
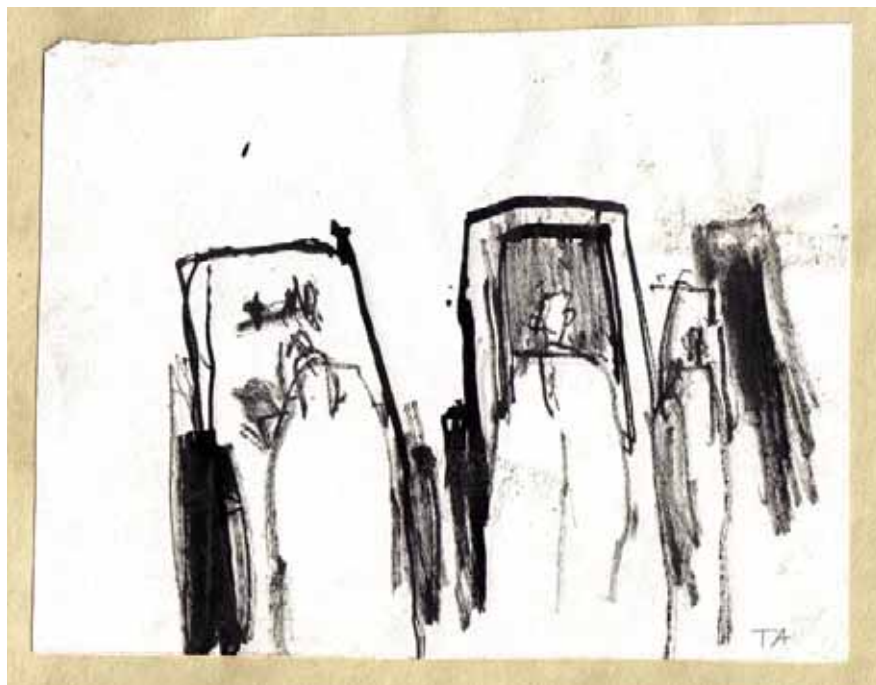

"Manden der vidste bedre" 2010, bronze, h. 47 cm

Blyantstegninger 1990'erne

Jeg lavede enorm mange af den slags tegninger, ofte sammen med de studerende på min afdeling.

Tush tegninger 1990'erne
Kapel og
Østtysk rastepads

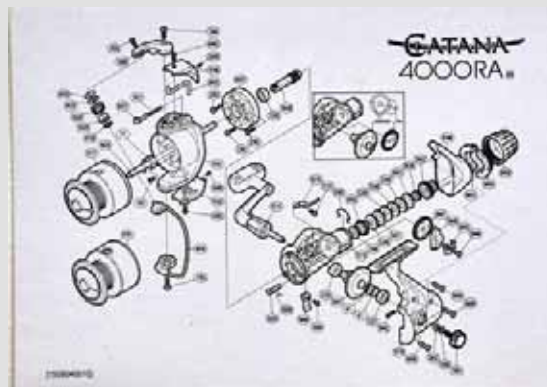
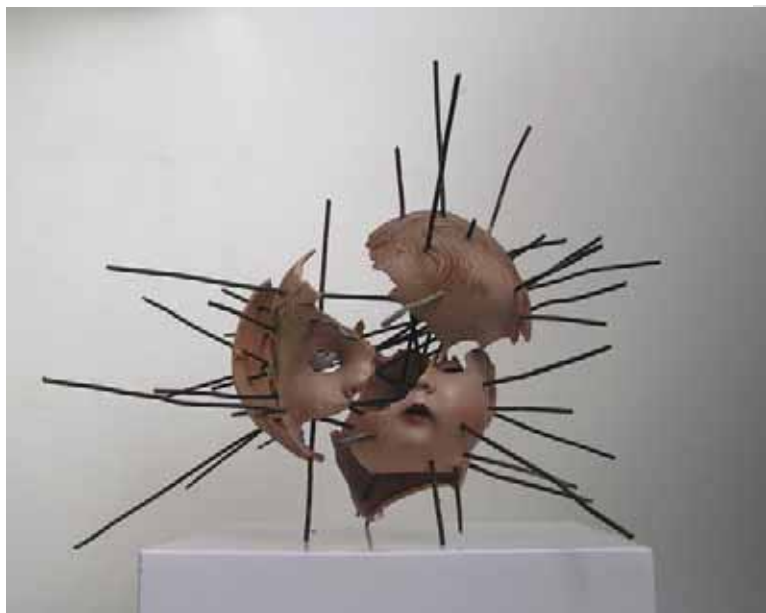
"Portræt"

*Tændstikker, cigaretskod og
ståltråd, h. 18 cm*

*Lavet engang i 80-érne - mens
jeg endnu var en stabil ryger.*

"Portræt"
2009, bronze, h. 35 cm

"Exploded view" 2008, h.21 cm

Det er i grunden sjældent jeg lige kan pege på hvorfor jeg har lavet det ene eller det andet, men denne tegning, der fulgte med et nyt fiskehjul inspirerede til at transformere dukkehovedet til en skulptur, ved først at smadre det, og bagefter sætte det sammen med ståltråd. Jeg prøvede lidt det samme med en bronzeafstøbning af min hånd. De enkelte dele er støbt for sig, og bagefter sat sammen med små gevindjern.

"Hånd" 2009, l.34 cm, bronze og gevindjern

“Skulptur” 1998, granit og stålwire, h.30 cm

En skulptur der ikke prøver at forestille noget andet end sig selv. Udgangspunktet var de to materialer, og hvad de hver især kunne. Stenen der er solid og holder sammen på det hele, men alligevel er til at bore huller i. Wiren der er bøjelig og dog stabil. På den venstre side bliver den blød og “venlig”, og til højre stikkende og aggressiv.

Stenen er i øvrigt en gl. kvadersten jeg fandt på stranden.

I 1996 var jeg på en tur til London med min datter, hvor vi lidt tilfældigt oplevede et museum for bevægelig skulptur. År for inden havde der været en udstilling med Tingley på Louisiana.

I hvert tilfælde gik jeg selv gik ombord i emnet med bevægelige skulpturer.

I første omgang lavede jeg en del skulpturer i træ. En blanding mellem legetøj og kunsthåndværk. Siden gik jeg over til jern og svejsede dem sammen. Til sidst fik de også gear udveksling ved hjælp af kæder og tandhjul.

En af de sidste jeg lavede havde otte ben og kunne gå. Det blev altså temmelig kompliceret, og jeg holdt heldigvis op med det, og begyndte at støbe bronze i stedet for.

"Fodermaskine" 1999, h.34 cm

"Lille insekt" 2001, h.27 cm

"Bevægelig skulptur" 1997, træ og jern, h. 46 cm

*"Deutschland" Schloss Willigrad Schwerin Tyskland 2000, h.5 m
Skulpturen er her fotograferet i nov 2010*

Jeg blev i 2000 inviteret til et symposium i Schwerin, Tyskland. Det var meningen deltagerne over tre uger skulle arbejde med en skulptur, der efterfølgende skulle opstilles i en park, og jeg tog af sted uden klar ide om hvad jeg ville lave. Det viste sig at vi skulle arbejde på en stor fabrik der lavede tårne til vindmøller. Der var en kæmpekran, og på jorden stod en jernklods der vejede 12 ton. Jeg fik nu den ide, at om jeg kunne skaffe et par gl. biler og få lov til at bruge kranen og jernklodsens ville jeg klemme bilerne flade og spænde dem op imellem to jernplader.

Det endte op med en Wartburg og en Opel, der begge blev presset til en højde af 50 cm. At det blev henholdsvis en østtysker og en vesttysker var mere en detalje der opstod undervejs. Det interesserede mig mere med kontrasten mellem de krøllede biler, og de stramme jernplader. Men østtyskerne syntes ikke det var så morsomt. De havde ondt af Wartburgen, men det var der nu ingen grund til.

Mig med fjernbetjening, der styrer en kæmpekran og 12 ton jern. Det var faktisk morsomt og når man lige fik taget kunne man modellere temmelig præcist.

Læg mærke til undersiden af Wartburgen. Den er tilsyneladende bygget op over en bøjet jernbaneskinne! Den har ikke været sjov at køre galt i.

"Crosser" 2009, træ, h.115 cm
En af flere motorcykler jeg byggede op i brædder.

“Spitfire” 2006, træ, naturlig str.

En ombygning af mit værksted efterlod en stak ormædte gulvbrædder, der i løbet af sommeren transformerende sig. Først til et vildtvoksende lysthus, og sidenhen til denne Spitfire i fuld størrelse. Den overlevede ikke den første efterårsstorm, men et eller andet sted er det også lige meget. Det er mere det at se det tage form der optager mig.

Malerierne der ikke var der

Der var engang en maler, der malede malerier. Det havde han nu gjort i mange år, uden at det rigtig blev til noget. Ja, malerierne fejlede ikke noget, men interessen var begrænset. »Maleriet er dødt », sagde folk, og så mente de ikke et specielt maleri, men kunstformen som helhed.

Ja, det var jo en kedelig situation. Jo mere maleren malede, jo mere døde maleriet, og til sidst kom der slet ikke nogen og kiggede – endsige købte noget.

Da maleren atter skulle holde udstilling tænkte han, at så kunne det også være lige meget, og så lavede han en udstilling, hvor han ikke hængte malerierne op. Ja, de stod ikke engang på gulvet, for hele galleriet var tomt, for når der alligevel ikke kom nogen, kunne han spare sig den ulejlighed.

Men snart rygtedes det, om den mærkelige udstilling, der ikke var der, og så kom folk og kiggede, og synes at det var rigtig spændende. En udstilling der ikke var der, det havde man ligegodt aldrig oplevet før, og så købte de billederne, der ikke var der, og hængte dem op hjemme hos sig selv, og det var rigtig dejligt således at kigge på en bar væg, og vide, at der hang ikke et maleri.

Jeg gav 10.000,- kr. for ingenting, kunne man høre folk sige, og så syntes de oven i købet, at de havde fået det billigt.

“Menneske” 2007, bronze, h.100 cm

Ja, selv Statens Kunstfond kom og købte en hel stribe, og det havde maleren ligegodt ikke oplevet før, og pressen skrev begejstret om maleriet, der var genopstået fra de døde.

For maleren gik det rigtig godt, og han arbejdede hver dag flittigt, og ligeså hurtigt han havde et maleri færdigt, kom der nogen og købte det. Ja, det vil sige, maleren måtte først gemme maleriet af vejen, og så købte folk det, der ikke var der, og priserne bare steg og steg, og til sidst turde folk ikke have dem hængende i deres stuer, men gemte dem af vejen i sikre bankbokse, hvor de så fra tid til anden kunne gå ned, og glæde sig over dem, selvom de ikke var der.

Oppe på rådhuset sad rådmanden, og da han læste at kunsten således havde fornyet sig i netop hans by, besluttede han, at det skulle markeres med et museum. Vi bygger et museum, der ikke er der, til malerierne, der heller ikke er der, sagde han, og for sig selv tænkte han, at det jo dog ikke kunne blive alt for dyrt.

Og så blev der udskrevet en arkitekt-konkurrence, og man fandt en central plads i byen, hvor man ikke byggede et museum til de mageløse malerier, der heller ikke var der, og da det var færdigt kom folk strømmende til og alle synes det var enestående og nu blomstrede deres by rigtig, og nu nyttede det ikke noget, at en lille pige sagde, at der ikke var noget, for det var jo netop det fine.

Thomas Andersson 2007

“Det sårbare menneske”

Alterudsmykning til Mariehøj Kirke i Silkeborg. 2009, bronze, træ og bladguld, h.260 cm

Der er tale om et menneske, der stiger opad. Som en dykker på vej op. Figuren er voldsom, og som en konfirmand sagde :”Det ligner Grauballemanden” Det var næppe ,ment som et kompliment, men sådan er der så meget. Det har på ingen måde været min intension at lave en pæn skulptur endsige noget der ligner alle andre kirkeudsmykninger og det er fantastisk at menighedsrådet, trods modstand oppefra, havde format til at vælge min udsmykning.

“Stilhed”

Installation i garderoben på Skanderborg Kulturhus 2010.

Ca 30 overfrakker der var påsyet en jødestjerne og hængt op i garderoben. I hjørnet stod en flyttekasse med lys i og teksten “stilhed” skåret ud, så den lyste spejlvendt op på væggen. Jeg synes selv det var en spændende opstilling. At tage garderoben og med et enkelt greb ændre hele rummet, og række ud til en aktuel debat om stigmatisering. Jeg havde nok forventet værket ville skabe lidt røre - men der skete ikke en skid.

"Portræt" 1990, radering, 11x14 cm

Thomas Andersson

Mesingvej 4 - 8660 Skanderborg - DK

Tlf.: 86524168

Mail: t.andersson@mail.tele.dk

www.thomasandersson.dk

www.gallerinb.com

